

1

Nisam želio otići s Balijsa, a da ga ne upoznam. Ne znam zašto. Nisam bio bolestan, štoviše, zdravlje me oduvijek izvrsno služi. Malo sam se raspitivao o njemu i o tome koliko očekuje da mu platim; odmor mi se bližio kraju i novčanik mi je bio doslovce prazan. Nisam se ni usudio provjeriti stanje na bankovnom računu. Ljudi koji su ga poznavali rekli su mi: „Ostavi mu koliko želiš, stavi to u kutijicu na polici.“ U redu, to me malko smirilo, iako mi je i dalje stvarala nervozu sama pomisao na to da bih ja sad trebao ostaviti neku siću osobi koja je, pričalo se, liječila japanskog premijera.

Bilo mi je teško pronaći njegovu kuću skrivenu u malom selu, nekoliko kilometara od Ubuda, u samom središtu otoka. Ne znam zašto, ali u ovoj zemlji doslovce nema nikakvih prometnih oznaka. Služiti se kartom jest

moguće, ali onda kad su mjesta nekako označena. U suprotnom, karta je potpuno beskorisna. Baš kao i mobitel u krajevima u kojima nema signala. Naravno, rješenje je jednostavno: pitati nekog prolaznika. Iako sam muško, to mi nikad nije bio problem. Čini mi se kako neki frajeri misle da jako gube na muškosti ako moraju spasti na to. Zato radije šute, ostavljajući dojam da ta njihova šutnja znači „znam” i prave se da vladaju situacijom, sve dok se potpuno ne izgube, a žene im kažu: „Rekla sam ti da smo trebali pitati.”

Problem na Baliu je u tome što vam ljudi uvijek razdragano odgovaraju s „da“. Stvarno. Ako nekoj djevojci kažete „mislim da si jako lijepa”, pogledat će vas, prekrasno se osmjehnuti i reći „da“. Ako pitate za smjer, toliko vam žele pomoći da im je posve neprihvatljivo priznati da to možda i nisu u stanju. I onda pokažu u nekom pravcu, vjerojatno napamet.

Kad sam se našao pred ulazom u vrt, već sam bio na rubu živaca.

Ne znam zašto, ali zamišljao sam da ću zateći prilično luksuzno zdanje kakva na Baliu nisu rijetkost – s bazenima prekrivenim cvjetovima lotosa, pod blagom sjenom listova frangipanja, s velikim bijelim cvjetovima koji mirišu toliko opojno da je to gotovo nepristojno.

Umjesto vile, naišao sam na kolibe bez čvrstih zidova, međusobno povezane vrtovima. I kolibe i vrtovi bili su jednostavni – oskudni, ali nisu djelovali siromašno.

Prišla mi je djevojka odjevena u sarong, crne kose podignute u pundu.

„Dobar dan. Što želite?“ izravno me upitala, s jakim engleskim naglaskom. Imam metar i osamdeset i pet i plave oči, pa nije bilo sumnje da dolazim sa Zapada.

„Došao sam vidjeti gospodina... ovaj... učitelja... Samtyanga.“

„Doći će“, rekla mi je pa nestala među ukrasnim grmljem i malim stupovima koji su pridržavali krovove kolibe.

Ostao sam stajati osjećajući se pomalo glupavo, čekajući Njegovu Ekscelenciju da bude milostiva i ukaže se skromnom posjetitelju poput mene.

Nakon pet minuta, a to je bilo dovoljno da počnem preispitivati svoje razloge dolaska ovamo, vidio sam kako mi prilazi čovjek koji ima barem 70, a možda i 80 godina. Prvo mi je palo na pamet kako bih mu, da ga nekim slučajem vidim da prosi na ulici, tutnuo u ruku 50 rupija. Dajem novac samo starcima. Sam sa sobom tada zaključim kako to što prose u tim godinama znači da stvarno nemaju drugog izbora. Čovjek koji se polako

kretao prema meni nije bio u krpama, to sigurno, ali mu je odjeća bila veoma jednostavna, minimalistička i bezvremenska.

Sram me priznati, ali palo mi je na pamet da ovo možda nije čovjek kojeg čekam. Da ovo ne može biti slavni iscjelitelj, poznat u cijelom svijetu. Ili taj njegov dar ide pod ruku s manjkom pronicljivosti, pa je prihvatio da ga japanski premijer plati kikirikijem. Ili je možda marketinški genij pa računa na klijente sa Zapada, zbog čega mu odgovara savršeni klišeji asketskog života, odmaka od materijalnoga, a onda, u konačnici, na kraju tretmana prihvaća velikodušne iznose.

Pozdravio me te jednostavno i nježno, na vrlo dobrom engleskom, izrazio dobrodošlicu. Sjaj u očima bio je u neskladu s borama na njegovu preplanulom licu. Desno mu je uho bilo deformirano, kao da mu je uška djelomično odsječena.

Rekao mi je da ga slijedim u prvu kolibu; krov su držala četiri stupa, uza stari zid bila je naslonjena ta slavna polica s kutijom izrađenom od kamforova drva, a na podu je bila prostirka. Ladice su bile otvorene i pretrpane dokumentima, među kojima su bile i ploče sa slikama ljudskog tijela i njegove unutrašnjosti. U nekoj drugoj situaciji vrištao bih od smijeha vidjevši ih; toliko su bile zastarjele i daleko od današnjeg poimanja medicine. Prije

no što sam ušao u prostoriju, izuo sam cipele, kao što je to običaj na Baliju.

Starac me pitao što nije u redu sa mnom i time me grubo vratio na razlog mog dolaska. Što točno tražim ovdje, s obzirom na to da nisam bolestan? Protrahit ću vrijeme čovjeku čiju sam iskrenost, da ne kažem i vjerodostojnost, počeo shvaćati, iako nisam imao nikakvu potvrdu o njegovim sposobnostima. Jesam li samo želio da se netko pozabavi mojim slučajem, malo sa mnom popriča o *meni*, a možda i otkrije postoji li način da se osjećam bolje? Možda sam samo slušao intuiciju. Konačno, rekli su mi da je on sjajan čovjek i želio sam ga upoznati.

„Došao sam na pregled”, povjerio sam mu, pocrvenjвши na pomisao da ovo nije redovit godišnji sistematski pregled kod liječnika i da je moj odgovor posve neprikladan.

„Lezi ovdje“, rekao mi je, pokazujući na prostirku, bez ikakve reakcije na moj neobični zahtjev.